

การประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็น(คน)อื่นในวรรณกรรมแปลชุด *Little House*กรรณิณี เตชะวงค์เสถียร¹

(Received: March 1, 2021; Revised: December 20, 2021; Accepted: December 30, 2021)

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็น(คน)อื่นผ่านการแปลวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *Little House in the Big Woods* และ *Little House on the Prairie* ในชุด *Little House* เป็นภาษาไทย ทั้งยังเป็นการศึกษาบทบาทของผู้กระทำการแปล (เช่น นักแปล บรรณาธิการ และสำนักพิมพ์) แม้ว่าวรรณกรรมเยาวชนชุดนี้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับยุคสร้างชาติของสหรัฐอเมริกา แต่มีเนื้อหาบางส่วนที่นำเสนอเนื้อความที่มีการเหยียดเชื้อชาติเป็นผลให้เกิดเหตุการณ์ฉอนชื่อผู้ประพันธ์เรื่องดังกล่าวออกจากชื่อของรางวัลทางวรรณกรรมเยาวชนจากสถาบันหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ. 2561 การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นศึกษาการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะ “ความเป็น(คน)อื่น” ผ่านการแปลวรรณกรรมเยาวชนเรื่องดังกล่าวเป็นภาษาไทย และศึกษาบทบาทของผู้กระทำการแปล (translation agents) ในการประกอบสร้างเรื่องเล่าดังกล่าว งานวิจัยชิ้นนี้วิเคราะห์ตัวบทแปล ตัวบทแวดล้อมตัวบทแปลและบริบทที่ส่งผลให้เกิดการแปลข้างต้นด้วยทฤษฎีเรื่องเล่าและแนวคิดความเป็นอื่น งานวิจัยนี้พบว่า เรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านการแปล เช่น น้ำเสียง และถ้อยคำภาษาที่ใช้ในการแปล นักแปลในฐานะผู้กระทำการแปลจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการถ่ายทอด และประกอบสร้างเล่าเรื่องเชื้อชาติชาวอเมริกันและชนพื้นเมืองอเมริกัน งานวิจัยนี้นอกจากจะเป็นการขยายกรอบการศึกษาด้านการแปลให้ก้าวพ้นการศึกษาวิธีการแปลแล้ว ยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในสาขาการแปลศึกษาในประเทศไทย ซึ่งไม่เพียงปรับใช้ได้กับการศึกษาการแปลจากภาษาต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังสามารถปรับใช้ได้กับการประกอบสร้างเรื่องเล่าในการแปลจากภาษาไทยทั้งในวรรณกรรมและสื่ออื่นๆ ได้อีกด้วย

คำสำคัญ: วรรณกรรมเยาวชนแปล, ทฤษฎีเรื่องเล่า, ความเป็นอื่น, ชนพื้นเมืองอเมริกัน, ความเป็นอเมริกัน, การแปลศึกษา

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม วิชาเอกการแปล สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล อีเมล: koraya.tec@mahidol.edu

The Narrative Construction of the Others in a Translation of *Little House*

Koraya Techawongstien²

Abstract

The objective of this paper is to examine the narrative construction of American-ness and Native American-ness as the others constructed through a Thai translation of *Little House in the Big Woods* and *Little House on the Prairie* in the *Little House* series. The research also aims to study the roles of translation agents (including translators, editors and publishers). Despite their depictions of the American nation-building period, the series contains racist content and language in the books. This led to the removal of the author's name from the children's book award hosted by an American organization in 2018. This study, thus, focuses on the construction of the narratives of American-ness and Native American-ness as the others through a Thai translation and the roles of translation agents in the construction of such narratives. The research is conducted by analysing the translated texts, paratexts and contexts which influenced the translations through narrative theory and the concept of otherness. The research reveals that the narratives of the American-ness and Native American-ness were constructed through translation, including tone and word selections in the translated version. The paper also shows that the translator, as a translation agent, played a great role in conveying and constructing the narratives of the American-ness and Native American-ness. The paper not only broadens the scope of the research of translation studies but also contributes to the construction of a new body of knowledge in the field of translation studies in Thailand, which can be applied to study translations from foreign languages into Thai and translations of literature and other types of media from Thai into other languages.

Keywords: Translated youth fiction, Narrative theory, otherness, Native American, American-ness, Translation Studies

² Lecturer in translation, Master Degree Program in Language and Intercultural Communication, Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University, Email: koraya.tec@mahidol.edu

บทนำ

แม้วรรณกรรมชุด *Little House* เป็นวรรณกรรมชุดโด่งดังระดับโลกและได้รับรางวัลทางวรรณกรรมมากมาย มีการตีพิมพ์ซ้ำตลอดระยะเวลาตั้งแต่การตีพิมพ์ครั้งแรก และถูกดัดแปลงเป็นหนังสือและสื่อรูปแบบต่างๆ เช่น บทภาพยนตร์โทรทัศน์ หนังสือภาพสำหรับเด็ก และหนังสือสำหรับการหัดอ่าน (Culture Surveillance Bureau, Ministry of Culture of Thailand, 2014, p. 14) จนถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมคลาสสิกเล่มหนึ่งของโลก แต่สำนักพิมพ์ฮาร์เปอร์ ผู้ตีพิมพ์วรรณกรรมชุดดังกล่าวได้ตัดสินใจปรับปรุงข้อความบางส่วนใน พ.ศ. 2496 เนื่องจากผู้อ่านได้แสดงความไม่สบายใจต่อเนื้อหาที่มีการเหยียดชาติพันธุ์ของวรรณกรรมชุดนี้ (Flynn, 2018) อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมเยาวชนชุดดังกล่าวยังปรากฏการนำเสนอภาพแทนแบบเหมารวมของชนชาติพื้นเมือง และนำเสนอการเหยียดชนชาติตามทัศนคติของชาวอเมริกันในยุคสมัยนั้นอีกหลายแห่ง จนกระทั่งได้มีการถอนชื่อรางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่เคยถูกตั้งขึ้นตามชื่อผู้ประพันธ์ใน พ.ศ. 2561 เนื่องจากเนื้อหาที่มีลักษณะเหยียดชาติพันธุ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมชุดดังกล่าว “ไม่สอดคล้องกับค่านิยมหลัก” ของสมาคมห้องสมุดอเมริกันสำหรับเด็ก (The US Association for Library Service to Children [ALSC]) ซึ่งเป็นเจ้าของรางวัลข้างต้น (British Broadcasting Corporation, 2018) ทั้งนี้ วรรณกรรมชุด *Little House* ได้รับการเผยแพร่ออกไปในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับตั้งแต่ พ.ศ. 2475 โดยอ้างอิงจากข้อมูลเมื่อ พ.ศ. 2550 วรรณกรรมชุดดังกล่าวมียอดจำหน่ายมากกว่า 41 ล้านฉบับในสหรัฐอเมริกา และได้รับการแปลออกเป็นภาษาต่างๆ จำนวนมากกว่า 40 ภาษา รวมถึงภาษาไทย (Los Angeles Times, 2007)

วรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* นำเสนอเรื่องเล่าในวัยเด็กของลอร่า อิงกัลล์ ไวลด์เดอร์ ผู้ประพันธ์ที่ใช้ชีวิตด้วยความยากลำบากในช่วงสร้างชาติอเมริกา วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้ช่วยสะท้อนภาพทางสังคมวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้เป็นอย่างดี (Sukhontharot, 1970) วรรณกรรมชุดดังกล่าวจึงได้รับความนิยมต่อเนื่องยาวนานทั่วโลก ในประเทศไทยวรรณกรรมชุดนี้ได้รับการแปลโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เยาวชนไทยในสมัยนั้นได้เข้าใจถึงภาพรวมของสหรัฐอเมริกาและความมุ่งมั่นในการสร้างชาติของชาวอเมริกันได้อย่างชัดเจน (Sukhontharot, 1970) ผ่านเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันที่ปรากฏในวรรณกรรมชุด *Little House*

เรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันที่ปรากฏในวรรณกรรมชุด *Little House* อาจถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านการเล่าเรื่อง น้ำเสียง ภาษาและการแปลที่ใช้ในการบรรยายลักษณะของกลุ่มคนเหล่านั้น ผู้กระทำการแปล (translation agents) (หมายถึง นักแปล บรรณาธิการ และผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจด้านการแปลต่างๆ) จึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการเล่าเรื่อง ถ่ายทอด และนำเสนอออกมาเป็นภาษาปลายทาง การเล่าเรื่องผ่านการแปลมีบทบาทอย่างยิ่งในการกระตุ้น ปลุกฝัง ขับเคลื่อน และชี้นำแนวคิดและมุมมองที่ผู้เขียนพยายามถ่ายทอด โดยนักแปลและผู้กระทำการแปลที่ได้รับทอดมา ผ่านการเลือกสรรวิธีการเล่าเรื่อง และการนำเสนอเรื่องเล่าความเป็นอเมริกัน ซึ่งอาจถือได้ว่ามีความเป็น(คน)อื่นที่เป็นตะวันตก (Western others) สู่สายตาเยาวชนไทยในเวลาที่ถือได้ว่าเป็น “ยุคสมัยอเมริกัน ในประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ (Anderson, 2010, p. 14)” และเป็นยุคที่คำว่า “ฝรั่ง” ได้รับการให้ความหมายที่แปลกไปจากเดิม กล่าวคือเป็นยุคที่มีปรากฏการณ์ลูกครึ่งไทย-อเมริกันจำนวนมากซึ่งเป็นปรากฏการณ์มีส่วนช่วยในการให้ความหมายความเป็นสมัยใหม่ของความเป็นไทย (Kitiarsa, 2010)

บทความวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็น(คน)อื่น ผ่านการแปลวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *Little House in the Big Woods* (1932) และ *Little House on the Prairie* (1935) เป็นภาษาไทย นอกเหนือไปกว่านั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษา

บทบาทของผู้กระทำการแปล (translation agents) ในการประกอบสร้างเรื่องเล่าดังกล่าวอีกด้วย การศึกษานี้จะเป็นการศึกษาการแปลวรรณกรรมเยาวชนชุดดังกล่าวเป็นภาษาไทยผ่านการศึกษาตัวบท (text) ตัวบทแวดล้อม (paratext) และบริบท (context) ที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดการถ่ายทอดเรื่องราวจากวรรณกรรมทั้งสองเล่มเป็นภาษาไทย ผ่านทฤษฎีเรื่องเล่า (narrative theory) ในการเล่าเรื่องเชื้อชาติในฐานะความเป็นอื่น (otherness) งานวิจัยชิ้นนี้จึงเป็นการบูรณาการศาสตร์ด้านสังคมวัฒนธรรมเพื่อวิเคราะห์การแปล จึงอาจถือได้ว่าเป็นความพยายามในการขยายกรอบการศึกษาวิจัยด้านการแปลศึกษาที่อาจถือได้ว่ายังมีไม่มากนักในแวดวงวิชาการการแปลศึกษาของประเทศไทย ทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการแปลศึกษาในประเทศไทยอันเกิดจากการนำทฤษฎีเรื่องเล่าเชิงสังคมศาสตร์มาใช้ศึกษาวิเคราะห์การแปลวรรณกรรมเยาวชนอีกด้วย

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเรื่องเล่า (Narrative theory) ในการแปลศึกษา

ทฤษฎีเรื่องเล่าในการศึกษาการแปล (narrative theory to translation studies) เป็นทฤษฎีที่ Baker นักวิชาการด้านการแปลศึกษานำเสนอขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์หน้าที่ของงานแปล การกระทำการแปล และนักแปล หรือผู้กระทำการแปล (translation agents) ในการประกอบสร้างความจริง (reality) ผ่านการแปล ซึ่งความจริงที่ถูกเรื่องเล่าและเรื่องเล่าผ่านการแปลประกอบสร้างขึ้นนี้อาจมีบทบาทในการนำพาหรือชี้นำการกระทำของผู้ที่รับรู้เรื่องเล่าเหล่านั้น (Baker, 2006) Baker ซึ่งได้รับพื้นฐานแนวคิดจาก Goffman (1974, 1981) มีแนวคิดพื้นฐานที่ว่า ผู้กระทำการแปลรูปแบบต่างๆ (นักแปล บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ หรือผู้ที่มีส่วนร่วมกับการกระบวนการแปลอื่นๆ) ล้วนมีส่วนร่วมในการประกอบสร้างเรื่องเล่า โดยการเน้นย้ำ (accentuate) ซ่อนเร้น (undermine) หรือปรับเปลี่ยน (modify) แง่มุมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่า ผ่านการวางกรอบการเล่าเรื่อง (framing of narratives) การศึกษาการแปลด้วยทฤษฎีเรื่องเล่านี้เผยให้เห็นว่า ผู้กระทำการแปลล้วนมีความเกี่ยวข้องและมีความรับผิดชอบต่อการประกอบสร้างเรื่องเล่าผ่านการแปล ไม่ว่าจะการประกอบสร้างเรื่องเล่าเหล่านั้นจะถูกกระทำขึ้นอย่างไร้ตัวหรือไม่มีก็ตาม (Baker, 2006, p. 105) หรือก้าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า นักแปลหรือผู้กระทำการแปลไม่ได้เพียงมีหน้าที่ในการถ่ายทอดตัวบทจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทางเท่านั้น ผู้กระทำการแปลไม่ได้เป็นตัวกระทำที่นิ่งเฉย (passive agents) หากแต่ผู้กระทำการแปลมีส่วนร่วมในการประกอบสร้าง ต่อรอง และดิ้นรนต่อสู้กับความจริงทางสังคม" (Baker, 2006, p. 105 – แปลโดยผู้วิจัย) และมีส่วนอย่างยิ่งในกระบวนการเล่าเรื่องข้ามพรมแดนของเรื่องเล่าที่อาจเคยถูกจำกัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง (Baker, 2006, pp. 21-22) นอกจากนี้ การแปลเรื่องเล่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจยังถือได้ว่าเป็นการเล่าเรื่องซ้ำ (retelling) ผ่านการแต่งเติม เน้นย้ำ หรือซ่อนเร้นเรื่องราวต่างๆ ผ่านตัวบทแปลในภาษาปลายทาง ซึ่งอาจเกิดขึ้นผ่านการเล่าเรื่องซ้ำผ่านการแปลในหลากหลายฉบับ (versions) การเล่าเรื่องซ้ำเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการควบคุมความคิดกลุ่มคนผู้รับสารหรือรับรู้เรื่องเล่าผ่านงานแปล (Baker, 2006, p. 21)

ด้วยแนวคิดนี้ Baker จึงได้เสนอแนวคิดการวางกรอบ (the concept of framing) ที่นักแปลหรือผู้กระทำการแปลได้ใช้ในการสร้างแง่มุมต่างๆ ของเรื่องเล่าให้ปรากฏในภาษาปลายทางผ่านการแปล โดยการเน้นย้ำ เพิ่มเติม ตัดทอน หรือปรับเปลี่ยนเนื้อความและเนื้อหาที่ปรากฏ(ไม่ว่าจะซ่อนเร้นอยู่หรือไม่ก็ตาม) ในเรื่องเล่าต้นฉบับ Baker ได้อธิบายถึงการวางกรอบว่า กรอบต่างๆ ที่ใช้ในการเล่าเรื่องอาจมีลักษณะกำกวม (ambiguity) กล่าวคือเหตุการณ์หนึ่งๆ อาจถูกผู้เล่าเรื่องกำหนดกรอบได้ในหลายลักษณะเพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนเรื่องเล่าที่มีอิทธิพลในขณะนั้น เช่น เหตุการณ์ความไม่สงบเหตุการณ์หนึ่ง อาจถูกกำหนดตามแต่ที่ผู้เล่าเรื่องต้องการให้เป็นได้ทั้ง สงคราม (war) สงครามกลางเมือง (civil war) หรือ เหตุการณ์ก่อการร้าย

(terrorist acts) เป็นต้น ทั้งนี้ Baker ได้นำเสนอการวางกรอบการเล่าเรื่องในการแปลจำนวน 4 ลักษณะที่ได้รับอิทธิพลจาก Goffman (1974, 1981 as cited in Baker, 2006) คือ

- 1) การวางกรอบการเล่าเรื่องโดยปัจจัยเวลาและสถานที่ (Temporal and spatial framing) คือการเลือกแปลและนำเสนอตัวบทในบริบทของเวลาและสถานที่ใดสถานที่หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจมีผลต่อเรื่องเล่าที่จะสื่อให้ผู้รับสารได้เข้าใจไปในทางใดทางหนึ่ง เช่น การเลือกเรื่องเพื่อแปลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งอาจมีผลทำให้ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น เป็นต้น
- 2) การวางกรอบโดยการปรับใช้ข้อมูลคัดสรร (Selective appropriation of textual material) คือการแปลตัวบทจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง โดยอาจคัดเลือก หรือเพิ่มเติมเฉพาะข้อมูลที่ต้องการเน้นย้ำ หรือการละไม่แปลในข้อมูลที่ต้องการซ่อนเร้น
- 3) การวางกรอบโดยการเลือกสรรถ้อยคำเรียกเพื่อตีตรา (Framing by labelling) คือการแปลโดยเลือกสรรถ้อยคำ หรือเนื้อความที่บ่งชี้ลักษณะหรือการตีตรา รวมถึงการแปลเพื่อเรียกกลุ่มบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อสร้างความรู้สึกต่างๆ ต่อความหมายของสิ่งนั้นๆ อันจะส่งผลกระทบต่อผู้อ่านหรือผู้รับสารแตกต่างกันออกไป เช่น รู้สึกไม่ดี หรือรู้สึกดีกับข้อความที่ได้รับการแปลเหล่านั้น
- 4) การวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่ง (Repositioning of participant) คือการแปลโดยการจัดการ ปรับเปลี่ยนตำแหน่งขององค์ประกอบในเรื่องเล่า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของเรื่องเล่า

ตั้งแต่ Baker (2006) ได้เสนอการปรับใช้ทฤษฎีเรื่องเล่าในการศึกษาการแปล นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาด้านการแปลจำนวนมากได้เริ่มให้ความสนใจในการปรับใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการศึกษาการแปลบริบทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับใช้ศึกษาการแปลตัวบทที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับที่ Baker ได้เสนอไว้ หนึ่งในนักวิชาการที่ปรับใช้ทฤษฎีดังกล่าวคือ Sue-Ann Harding ที่ปรับใช้ทฤษฎีเรื่องเล่าในการศึกษานำเสนอข่าวเหตุการณ์การจับตัวประกันที่โรงเรียนในเมืองเบสตัน Harding (2011) ได้ศึกษานำเสนอข่าวของสื่อออนไลน์ประเทศรัสเซียจำนวน 3 สำนัก และพบว่าสื่อทั้ง 3 สำนักได้นำเสนอเหตุการณ์ผ่านเรื่องเล่าที่แตกต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ของตน นอกจากนี้ Harding (2012) ได้พยายามขยายกรอบการศึกษาการแปลด้วยทฤษฎีเรื่องเล่าโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเรื่องเล่าเชิงสังคม (socio-narrative theory) และยังสามารถนำเสนอการปรับปรุงในการแบ่งประเภทเรื่องเล่าขึ้นใหม่อีกด้วย นอกจากงานศึกษาของ Harding (2011, 2012) แล้ว ยังปรากฏการศึกษาการแปลตัวบทที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งด้วยทฤษฎีเรื่องเล่าในการศึกษาการแปลภายใต้บริบทประเทศไทย Samaphutthi (2014) ได้ศึกษาการแปลข่าวภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และพบว่า การแปลข่าวเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างเรื่องเล่า โดยการแปลข่าวของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวมีองค์ประกอบของเรื่องเล่าครบทุกประเภท ทั้งยังมีการวางกรอบการเล่าเรื่องที่เสนอภาพของเรื่องเล่าสาธารณะอีกด้วย

งานของผู้ศึกษาการแปลด้วยทฤษฎีเรื่องเล่าที่ได้ทบทวนและนำเสนอข้างต้น เป็นการศึกษาการแปลผ่านทฤษฎีเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงและความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับการศึกษาและการนำเสนอของ Baker อย่างไรก็ตาม Baker (2006, p. 12) เองได้ชี้ว่าทฤษฎีเรื่องเล่าสามารถประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาบทบาทของการแปลที่ทำหน้าที่เล่าเรื่องได้ในทุกๆ ช่วงเวลาและในตัวบททุกลักษณะ ทฤษฎีเรื่องเล่าจึงสามารถ

ปรับใช้ในการศึกษาตัวบทการแปลที่อาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งโดยตรงได้เช่นกัน รวมไปถึงวรรณกรรมเยาวชนแปล ที่อาจถือได้ว่ามีความสำคัญในการศึกษาด้วยมิติดังกล่าว เนื่องจากวรรณกรรมเยาวชนมีบทบาทอย่างยิ่งในการประกอบสร้างเรื่องเล่าที่มีผลขี้นามุมมอง ความเข้าใจ หรือความรู้สึกที่ปรากฏในเรื่องต่อผู้อ่านที่เป็นเยาวชน กล่าวคือวรรณกรรมเยาวชนมีบทบาทที่เด่นชัดอย่างหนึ่งคือ การนำพา และปลูกฝังมุมมองต่อโลกให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้อ่าน (Lathey, 2016, p. 5) และนักแปลวรรณกรรมเยาวชนก็มีบทบาทอย่างยิ่งในการเล่าเรื่อง และถ่ายทอดมุมมองต่อโลกให้เด็กผู้อ่านภาษาปลายทางได้เข้าใจ (Lathey, 2016, pp. 5-6)

แนวคิดความเป็นอื่นกับความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกัน

แนวคิดเรื่องความเป็นอื่น (otherness) เป็นแนวคิดที่อธิบายถึงการแบ่งแยกระหว่างตัวตน (self) และคนอื่น (others) ผ่านกระบวนการแบ่งแยก หรือกระบวนการทำให้เป็นอื่น (othering) การมีตัวตนของความเป็นอื่น หรือคนอื่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้คำนิยามตัวตน ให้คำอธิบายการกระทำของตัวตนว่าเป็นการกระทำที่ปรกติ และยังเป็นกรวางตำแหน่งแห่งที่ให้กับตัวตนอีกด้วย (Ashcroft et al., 2013, pp. 186-190)

จากแง่มุมของแนวคิดหลังอาณานิคม กระบวนการทำให้เป็นอื่นหมายถึง กระบวนการประกอบสร้างความเป็นคนอื่น ในกระบวนการทำให้เป็นอื่น คนอื่นจะถูกแยกออกจากตัวตนเพื่อประโยชน์ในการปกครองพร้อมไปกับการสร้างอำนาจและความชอบธรรมในการปกครองคนอื่น (Ashcroft et al., 2013, pp. 188-190) ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการทำให้เป็นอื่นนั้นเกิดขึ้นเพื่อลดทอนหรือด้อยค่าผู้อื่น และยังมีเป้าหมายเพื่อสร้างความชอบธรรมด้านอำนาจของตัวตนของฝ่ายผู้ก่อกระบวนการนั้น (Charoensin-o-larn, 2002, p. 26) นอกจากนี้ การประกอบสร้างความเป็นอื่นอาจเกิดขึ้นเพื่อเน้นย้ำอัตลักษณ์ของความเป็นตัวตน (อีกนัยหนึ่งคือ ความเป็นตะวันตกในแง่มุมของหลังอาณานิคม) ให้เด่นชัดมากขึ้นอีกด้วย (Ashcroft & Ahluwalia, 2009, pp. 60-61)

ความเป็นอื่นของชนพื้นเมืองอเมริกันถูกประกอบสร้างขึ้นภายหลังจากการตั้งถิ่นฐานของคนผิวขาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังรัฐบาลกลางผ่านร่างกฎหมายโยกย้ายชาวอินเดียน (Indian Removal Act) ที่ประกาศใช้ใน พ.ศ. 2373 (ค.ศ. 1830) โดยแอนดรูว์ แจ็กสัน ประธานาธิบดีคนที่ 7 แห่งสหรัฐอเมริกา (Boonyakiat, 2010, pp. 2-3) ในกระบวนการตั้งรกราก คนผิวขาวที่เดินทางมาตั้งรกรากในภายหลังผลักดันให้ชนพื้นเมืองอเมริกันในพื้นที่ที่กลายเป็นอื่น การกระทำดังกล่าวนี้ก็เพื่อประโยชน์ต่อชาวอเมริกันในการครอบครองและมีอำนาจในพื้นที่ที่มาตั้งถิ่นฐาน เช่น การบังคับให้ออกจากดินแดนที่เคยอาศัย การขับไล่ด้วยอาวุธ รวมไปถึงการนำเสนอภาพลักษณ์ของชนพื้นเมืองอเมริกันว่ามีความแปลก(แยก)แตกต่างจากคนขาว มีสถานะที่ต่ำและด้อยค่ากว่า โดยแสดงผ่านสื่อต่างๆ ถึงภาพลักษณ์ของชนพื้นเมืองที่ไม่เจริญทั้งทางวัฒนธรรมและวัตถุ (Boonyakiat, 2010, p. 7) ภาพลักษณ์และเรื่องเล่าของชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็นอื่น ยังปรากฏในวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชนพื้นเมืองอเมริกันอีกด้วย

แง่มุมเรื่องความเป็นคนอื่นปรากฏในวรรณกรรมชุด *Little House* ผ่านการถ่ายทอดเรื่องเล่าของความเป็นอเมริกัน คู่ขนานไปกับความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกัน ในวรรณกรรมเล่มที่ 1 และ 2 ของชุด *Little House* (*Little House in the Big Woods* [1932] และ *Little House on the Prairie* [1935]) วรรณกรรมเรื่องแรก ได้เริ่มนำเสนอเรื่องเล่าความมูมานะ ความเพียรพยายามในการดิ้นรนต่อสู้ของชาวอเมริกัน

วรรณกรรมในเล่มที่หนึ่งนี้จึงมีความน่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอเมริกัน ส่วนวรรณกรรมเยาวชนเล่มที่สองถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการย้ายถิ่นฐานของครอบครัวชาวอเมริกันไปทาง ตะวันตกซึ่งเป็นพื้นที่ของชนพื้นเมืองอเมริกัน การย้ายถิ่นฐานครั้งนี้ส่งผลให้ตัวละครเอกได้เผชิญหน้ากับกลุ่ม คนที่มีเชื้อชาติและรูปลักษณ์ที่แตกต่าง ผู้เขียนต้องบรรยายลักษณะกลุ่มคนเหล่านั้นให้ผู้อ่านเห็นภาพตาม เกือบตลอดทั้งเล่ม และเนื่องจาก “ภาพ” ที่ผู้เขียนซึ่งเป็นชาวอเมริกันเลื้อกหยิบยกขึ้นมาแสดงให้เห็นถึงความ แตกต่างระหว่างชนพื้นเมืองและชาวอเมริกัน จึงอาจมองได้ว่าเป็นการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอื่นผ่าน สายตาชาวอเมริกัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร และการวิเคราะห์ตัวบท เพื่อศึกษา การเล่าเรื่องและการนำเสนอภาพความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็นอื่นใน วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *Little House in the Big Woods* และ *Little House on the Prairie* ที่แปลเป็น ภาษาไทยในสำนวนของสุคนธรส (ฉบับที่ตีพิมพ์ครั้งแรกใน พ.ศ. 2507) งานวิจัยนี้ยังเป็นการศึกษาบทบาทของ นักแปลหรือผู้กระทำการแปลในการประกอบสร้างเรื่องเล่า วิธีการวิจัยของงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการบูรณาการ แนวคิดทฤษฎีจากหลายแขนงเพื่อตอบสนองความเป็นสหวิทยาการของการแปลศึกษา กล่าวคือการศึกษาการ แปลด้วยทฤษฎีเรื่องเล่าในการแปลศึกษา (Baker, 2006; Harding, 2011, 2012) ที่นักวิชาการด้านการแปล ศึกษาได้ประยุกต์มาจากทฤษฎีทางสังคมและการสื่อสารมาวิเคราะห์ความเป็นอเมริกันและความเป็นชน พื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็นอื่นที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนแปลทั้งสองเรื่อง ผู้วิจัยจะศึกษาการเล่า เรื่องและการนำเสนอภาพความเป็นอื่นในวรรณกรรมเยาวชนแปลดังกล่าวผ่านการวิเคราะห์ตัวบทแปล ตัวบท แวดล้อม และบริบท รวมไปถึงเอกสารและงานวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับอิทธิพลและภาพลักษณ์ของ ชาวอเมริกันในช่วงที่วรรณกรรมเยาวชนสองเรื่องนี้ได้รับการแปล

ในการวิเคราะห์การประกอบสร้างเรื่องเล่าผ่านทฤษฎีเรื่องเล่า ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์การวาง กรอบออกเป็น 3 ขั้นตอน: ขั้นตอนที่ 1 คือการวิเคราะห์คำนำผู้แปลในฐานะตัวบทแวดล้อม เพื่อสร้างความ เข้าใจบริบททางสังคมและการกระทำการแปลโดยภาพรวม ขั้นตอนที่ 2 คือการวิเคราะห์การวางกรอบใน ระดับมหัพภาค ผ่านการวิเคราะห์บริบททางประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาที่เกิดการตีพิมพ์เผยแพร่วรรณกรรมแปล ชุดนี้ครั้งแรก เพื่อสร้างความเข้าใจถึงบริบททางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการกระทำการแปลและการประกอบ สร้างเรื่องเล่า และขั้นตอนที่ 3 คือการวิเคราะห์การวางกรอบในระดับจุลภาค ผ่านการวิเคราะห์ตัวบทแปล และการกระทำการแปลตามกรอบทฤษฎีเรื่องเล่า และแนวคิดความเป็นอื่น การแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ขั้นตอนข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์การกระทำการแปลได้อย่างครอบคลุมจากทั้งมุมมอง ในระดับมหัพภาคและจุลภาค

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การแปลและเนื้อหาของตัวบทแปลวรรณกรรมเรื่อง *Little House in the Big Woods* และ *Little House on the Prairie* เป็นภาษาไทยภายใต้ชื่อภาษาไทยว่า *บ้านเล็กในป่าใหญ่* ผ่าน สำนวนการแปลของสุคนธรสในฉบับแปลที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์รวมสาส์น ซึ่งตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2507 (สำนักพิมพ์ได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มที่ 1 และเล่มที่ 2 รวมเข้าเป็นเล่มเดียวกัน และตีพิมพ์แยกเป็น 2 เล่มใน ภายหลัง) ผ่านมุมมองทฤษฎีเรื่องเล่าของ Baker (2006) เรื่องเล่าเชื้อชาติที่ปรากฏในการแปลวรรณกรรม

เยาวชนเรื่อง *บ้านเล็กในป่าใหญ่* ฉบับแปลเป็นภาษาไทยอาจถูกประกอบสร้างผ่านสำนวนการแปล การกระทำ การแปล (translation practices) ของผู้กระทำการแปล และกรอบการเล่าเรื่องโดยการแปล ซึ่งสามารถ จำแนกออกเป็น 4 ประเด็นหลักตามการวางกรอบการเล่าเรื่องผ่านการแปลของ Baker ได้ดังนี้

1) การวางกรอบการเล่าเรื่องโดยปัจจัยเวลาและสถานที่ (Temporal and spatial framing)

ในประเด็นแรกนี้ การวางกรอบการเล่าเรื่องเชื้อชาติผ่านการแปลไม่ได้ปรากฏภายในตัวบทของการ แปลวรรณกรรม หากแต่เป็นการวางกรอบที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทแวดล้อมของการแปลและการตีพิมพ์เป็น ภาษาไทย กล่าวให้ชัดเจนมากขึ้นคือ เป็นการวางกรอบการเล่าเรื่องผ่านการเลือกวรรณกรรมเรื่องดังกล่าวมา แปลของทั้งผู้ต้นฉบับซึ่งเป็นนักแปล และสำนักพิมพ์รวมสาส์นที่ได้ตีพิมพ์ในฐานะผู้กระทำการแปลในช่วงเวลา ที่มีนัยยะสำคัญทางประวัติศาสตร์

ดังที่ได้กล่าวแล้วในข้างต้น วรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* นำเสนอเรื่องเล่าการใช้ชีวิตด้วยความยากลำบากในช่วงสร้างชาติอเมริกา วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้นำเสนอแง่มุมและมิติทางสังคมวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา (Sukhontharot, 1970) นอกจากนี้ วรรณกรรมชุดนี้ยังเสนอเรื่องเล่าการใช้ชีวิตของชาวอเมริกันจากช่วงหลังสงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา (Civil War) ที่ ผู้ประพันธ์ยังเด็ก จนกระทั่งเริ่มเติบโตเป็นผู้ใหญ่ (Lefebvre, 2013, p. 175) จนถึงช่วงบั้นปลายของชีวิตของ ผู้ประพันธ์หลังช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Great Depression) หนังสือชุดนี้นำเสนอประวัติศาสตร์ ชาติอเมริกันตั้งแต่ราว พ.ศ. 2410 จนถึงหลัง พ.ศ. 2475 (Miller, 2008, p. 98) วรรณกรรมชุดดังกล่าวจึง ได้รับความนิยมนับเนื่องยาวนานทั่วโลก ในประเทศไทยวรรณกรรมชุดนี้ได้รับการแปลโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ เยาวชนไทยได้เข้าใจถึงสภาพรวมของสหรัฐอเมริกาและความมุ่งมั่นในการสร้างชาติของชาวอเมริกันได้อย่าง ชัดเจนผ่านการอ่าน ดังที่ผู้แปลได้กล่าวไว้ในคำนำฉบับแปลว่า

“...อาจารย์ผู้เป็นหัวหน้าแผนกประวัติศาสตร์ ... ได้แนะนำให้ข้าพเจ้าแปลหนังสือชุด *Little House* นี้ให้เด็กนักเรียนของเราอ่านบ้าง เพราะเป็นเรื่องราวที่เขียนขึ้นสำหรับเด็ก แต่เป็นความจริงในประวัติศาสตร์ทุกตอน ... จะเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของชาว อเมริกันและสภาพทางด้านภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์... ชาวอเมริกันได้ต่อสู้กับธรรมชาติและ ความลำบากยากแค้นมาด้วยความมานะอดทนเพียงไร ก่อนที่บ้านเมืองของเขาจะ เจริญรุ่งเรืองจนเป็นประเทศมหาอำนาจดังในปัจจุบันนี้ ... รัฐวิสคอนซินซึ่งเคยเป็นป่า เปลี่ยว เป็นดินแดนของสิ่งสสารสัตว์ ได้กลับกลายเป็นบ้านเมืองซึ่งพร้อมไปด้วยความ สดวกสบายที่เกิดจากอำนาจของวิทยาศาสตร์...”

(Sukhontharot, 1970, translator's preface)

จากข้อความที่ปรากฏในคำนำนักแปลข้างต้น ซึ่งจัดได้ว่าเป็นตัวบทแวดล้อม นักแปลได้ระบุเหตุผลใน การแปลวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* ไว้อย่างชัดเจนว่า การแปลและเผยแพร่วรรณกรรมชุดนี้เป็น ภาษาไทยนั้นมีขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้อ่าน เพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของชาวอเมริกัน และได้ เรียนรู้เข้าใจถึงแง่มุมอื่นๆ ของความเป็นชนชาติอเมริกันผ่านแง่มุมที่ดั่งงาม อย่งไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า ช่วงเวลาที่วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้เข้ามาในประเทศไทย (พ.ศ. 2507) เป็นช่วงเวลาเดียวกับยุคที่ Benedict Anderson เรียกว่า “ยุคสมัยอเมริกัน ในประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่” (พ.ศ. 2501 – พ.ศ. 2516) เนื่องจาก

“อิทธิพลของอเมริกันนั้นเข้ามาสูงมาก และส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน (Anderson, 2010, p. 14)” หากมองจากมุมมองการวางกรอบการเล่าเรื่องโดยปัจจัยเวลาและสถานที่ การเดินทางเข้ามาของวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* ผ่านการแปลนี้ อาจเป็นการเน้นย้ำหรือเป็นชนวนหนึ่งในการสร้างอิทธิพลของอเมริกันที่เข้ามาในช่วงนั้นได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีบทบาทต่อการสร้างการรับรู้เรื่องราวความเป็นอเมริกันแก่เด็กและเยาวชนที่อ่านงานแปล ผ่านการเชื่อมโยงจากเรื่องเล่าเชื้อชาติและความเป็นอเมริกันในเชิงบวกที่ปรากฏในเรื่อง ประกอบกับอิทธิพลอเมริกันที่ผ่านเข้ามาในช่วงเวลาดังกล่าวผ่านสื่อและช่องทางอื่นๆ

2) การวางกรอบโดยการปรับใช้ข้อมูลคัดสรร (Selective appropriation of textual material)

ทฤษฎีเรื่องเล่าของ Baker ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของงานแปลและนักแปลที่มีต่อการประกอบสร้างเรื่องเล่าผ่านการเน้นย้ำ ซ่อนเร้น หรือปรับเปลี่ยนองค์ประกอบต่างๆ ของตัวบทผ่านการแปล การเลือกคงไว้หรือละข้อมูลในการแปลจึงมีส่วนอย่างยิ่งในการประกอบสร้างเรื่องเล่า การแปลในลักษณะนี้ Baker (2006, p. 114) ชี้ว่าเป็นการวางกรอบโดยการปรับใช้ข้อมูลคัดสรร ผ่านการเลือกสรรเพิ่มเติม หรือละข้อมูลในตัวบทแปล ทั้งนี้เป็นไปเพื่อ กดทับ (suppress) เน้นย้ำ (accentuate) หรือขยายความ (elaborate) ประเด็นหรือเนื้อหาที่อาจซ่อนอยู่ภายในตัวบทต้นฉบับ

เมื่อวิเคราะห์ผ่านมุมมองข้างต้น เรื่องเล่าเชื้อชาติที่ปรากฏภายในวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* ฉบับแปลเป็นภาษาไทยถูกเล่าผ่านกรอบการแปลลักษณะนี้ในหลายแง่มุม ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

สถานการณ์: การบรรยายถึงอาหารและวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของชาวอเมริกันที่ปรากฏในเรื่อง	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	When Pa came back from the creek they all sat by the fire and ate fried mush and prairie-chicken hash. (Wilder, 1935/1971, p. 100)
ฉบับแปลภาษาไทย	พอพ่อกลับมาจากลำห้วย ทุกคนก็เข้านั่งข้างกองไฟ รับประทานอาหารฟรายม์ช และเนื้อไกสับๆ (ฟรายม์ชคือ ข้าวโพดผานบางๆ ตากแห้งแล้วเอามาผสมน้ำ กวนบนไฟ แล้วปั้นเป็นก้อน ฝานให้เป็นแผ่นบางๆ แล้วทอด รับประทานอาหารอย่างขมขื่น) (Wilder, 1970, p. 272)

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เป็นการปรับใช้ข้อมูลคัดสรรด้วยการอธิบายขยายความเนื้อหาที่อาจไม่เป็นที่รู้จักของผู้อ่านในภาษาปลายทาง โดยในตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลได้แปลคำว่า fried mush โดยการถ่ายเสียงและทับศัพท์เป็นภาษาไทย และอธิบายขยายความลักษณะของอาหารที่ผู้อ่านปลายทางอาจไม่คุ้นเคยไว้ภายในขลิติต (วงเล็บ) การอธิบายขยายความคำศัพท์ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำศัพท์ที่เป็นคำทางวัฒนธรรม (cultural-specific items) ถือได้ว่าเป็นการเน้นย้ำ (และขยายความ) “ความเป็นอเมริกัน” ในฐานะ “ความเป็นอื่น” ให้กับผู้อ่านได้รู้และเข้าใจ อย่างไรก็ตาม แม้การเพิ่มข้อมูลเพื่อขยายความในลักษณะนี้อาจไม่ได้มีประเด็นซ่อนเร้นที่ชัดเจน แต่ผู้แปลได้มีบทบาทในการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นคนอื่น ผ่านการขยายความด้วยขลิติตซึ่งเน้นย้ำความแปลกใหม่ของเนื้อหา และความเป็นอื่นลงไปในตัวบทแปล ทั้งนี้ การเพิ่มข้อมูลเพื่อขยายความในการวางกรอบการเล่าเรื่องโดยการแปลดังตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นปรากฏค่อนข้างบ่อยครั้งในการเล่าเรื่องวัฒนธรรมของเชื้อชาติในการรับประทานอาหาร หรือการใช้ชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทย เช่น การบรรยายถึงพืชผักสวนครัว (Wilder, 1970, pp. 11-12) สัตว์ป่า (Wilder, 1970, p. 4) หรือเรื่องเล่าหรือนิทานที่ไม่เป็นที่คุ้นเคยของคนไทย (Wilder, 1970,

p. 23) เป็นต้น เนื่องจากหนึ่งในหน้าที่ของวรรณกรรมเยาวชน รวมถึงวรรณกรรมเยาวชนแปลคือ การสั่งสอน และให้ความรู้แก่ผู้อ่านที่เป็นเยาวชน

อย่างไรก็ดี บทบาทของผู้แปลในการเล่าเรื่องเชื้อชาติอาจเป็นการเน้นย้ำอารมณ์หรือลดทอนอารมณ์ที่ส่งเสริมการเล่าเรื่องเชื้อชาติในประเด็นอื่นๆ ด้วย ซึ่งปรากฏในตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 2

สถานการณ์: การบรรยายถึงลักษณะทางกายภาพของชาวอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	Mary's hair was beautifully golden, but Laura's was only a dirt-colored brown. (Wilder, 1932/1971, p. 162)
ฉบับแปลภาษาไทย	ผมของแมรี่สีทองสวยงาม แต่ผมของลอราสีน้ำตาลเหมือนสีผงดูสกปรก (Wilder, 1970, p. 126)

ตัวอย่างที่ 2 เป็นฉากที่เล่าเรื่องเชื้อชาติและยังสะท้อนให้เห็นถึง “ค่านิยม” ของชาวอเมริกันได้อย่างชัดเจนผ่านลักษณะทางกายภาพของตัวละคร ตัวอย่างที่ยกมานั้น ลอรา (ตัวละครเอก) บรรยายเรื่องสีผมของตนและสีผมของพี่สาวด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ โดยทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทยบ่งบอกและชี้ชัดให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าสีผมสีทองนั้นดีกว่าสีผมสีน้ำตาล อย่างไรก็ตามการแปลเป็นภาษาไทยมีการเสริมคำในการเล่าเรื่องว่าสีผมสีน้ำตาลที่ “เหมือนสีผงด” (dirt-colored brown) นั้น “ดูสกปรก” ซึ่งเป็นการเน้นย้ำให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้อ่านอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผมสีทองเป็นสีผมที่สวยงามกว่าสีน้ำตาล

นอกจากนั้น การเล่าเรื่องเชื้อชาติผ่านการวางกรอบโดยการปรับใช้ข้อมูลคัดสรรผ่านการแปลไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างการเล่าเรื่องเชื้อชาติของตัวเอกเท่านั้น หากแต่เกิดขึ้นในการบรรยายตัวละครที่เป็นชนพื้นเมืองอเมริกันอีกด้วย ดังเช่นตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3

สถานการณ์: การบรรยายถึงลักษณะทางกายภาพ และคุณลักษณะอื่นๆ ของชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	Those Indians were dirty and scowling and mean. (Wilder, 1935/1971, p. 232)
ฉบับแปลภาษาไทย	อินเดียนแดงสองคนนี้สกปรกมาก หน้าตาดุร้ายและเลวทราม (Wilder, 1970, p. 390)

จากตัวอย่างที่ 3 มีเนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องลักษณะทางกายภาพของชนพื้นเมืองอเมริกัน ตัวบททั้งในภาษาต้นทางและภาษาปลายทางถ่ายทอดลักษณะทางกายภาพของผู้ที่ถูกกล่าวถึงในแง่ลบ กล่าวคือ การกล่าวถึงความสกปรกและดุร้าย ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าในฉบับภาษาไทยมีการเน้นย้ำระดับของคำวิเศษณ์ โดยการเสริมคุณลักษณะที่สกปรกด้วยคำว่า “มาก” ในขณะที่ในฉบับต้นทางไม่ได้ปรากฏคำนี้ นอกจากนั้นยังมีการเน้นย้ำความน่ากลัวของผู้ที่ถูกกล่าวถึงด้วยคำว่า “เลวทราม” ทั้งๆ ที่ คำว่า scowling และ mean ไม่ได้มีความหมายที่อาจสื่อถึง ความเลวทราม หากแต่มีนัยยะของหน้าตาถมึงทึง นิ้วหน้า และดุร้ายเท่านั้น

3) การวางกรอบโดยการเลือกสรรถ้อยคำเรียกเพื่อตีตรา (Framing by labelling)

เนื่องจากวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* เป็นวรรณกรรมที่บอกเล่าเรื่องราวในวัยเด็กของครอบครัวอิงกัลลีในช่วงสร้างบ้าน และอพยพย้ายถิ่นไปตั้งรกรากในพื้นที่ใหม่ เรื่องราวการอพยพย้ายถิ่นที่ปรากฏในเล่มที่ 2 จึงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ครอบครัวอิงกัลลีได้ไปพานพบระหว่างการสร้างเนื้อ

สร้างตัว ปลูกบ้านและตั้งรกรากใหม่ในดินแดนที่ไม่คุ้นเคย การประสพพบเจอกับชนพื้นเมืองอเมริกัน หรือที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยว่า “อินเดียนแดง” จึงเป็นแก่นเรื่องหลักของวรรณกรรมชุด *Little House* เล่มที่ 2 และด้วยสาเหตุนี้เอง การเล่าเรื่องเชื้อชาติที่ปรากฏภายในวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉบับแปลภาษาไทยแสดงให้เห็นถึงบทบาทของการแปลในการวางกรอบโดยการเลือกสรรถ้อยคำเรียกเพื่อตีตราเชื้อชาติที่ปรากฏในเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเล่าเชื้อชาติชนพื้นเมืองอเมริกันและคนผิวดำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4

สถานการณ์: การบรรยายถึงลักษณะของคนผิวดำ	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	Then the doctor came. And he was <i>the black man</i> . Laura had never seen a <i>black man</i> before and she could not take her eyes off Dr. Tan. He was so very black. She would have been afraid of him if she had not liked him so much (Wilder, 1935/1971, p. 191)
ฉบับแปลภาษาไทย	แล้วหมอก็มาถึง เขาคือคนดำนั่นเอง ลอราไม่เคยเห็นแขกดำนิโกรมาก่อนเลย จึงไม่อาจจะสายตาจากหมอแทนไปได้ เขาดำเสียเหลือเกิน ถ้าหากว่าไม่ชอบเขาอย่างนี้ คงจะต้องกลัวเขาพิลึกทีเดียว (Wilder, 1970, p. 354)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นฉากการบรรยายการพบเจอผู้ที่มีสีผิวแตกต่างจากตัวละครเอกเป็นครั้งแรก ทั้งตัวบทต้นฉบับและตัวบทแปลได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงความแปลกใหม่ในการพบเจอกันครั้งนี้จากมุมมองของตัวละครเอก อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่า เนื้อหาในภาษาต้นฉบับใช้คำว่า *black man* จำนวนสองครั้ง แต่คำแปลในภาษาไทยแบ่งออกได้เป็น 2 คำ คือคำว่า “คนดำ” และ “แขกดำนิโกร” ตามลำดับ คำว่า “คนดำ” เป็นคำที่แปลอย่างตรงตัวจากคำว่า *black man* แต่คำว่า “แขกดำนิโกร” เป็นคำที่อาจถือได้ว่าเป็นการแปลโดยการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราเชื้อชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำว่า “แขก” และ “นิโกร” ทั้งสองคำข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเป็นอื่นซึ่งมีความแตกต่างจากตัวละครเอกเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความเป็นอื่นให้แก่ผู้อ่านที่เป็นชาวไทยได้รู้สึกและเข้าใจอีกชั้นหนึ่ง

อย่างไรก็ดี ฉบับแปลภาษาไทยของวรรณกรรมชุดนี้ไม่ได้ปรากฏเพียงการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราเชื้อชาติเพื่อแบ่งแยกชนพื้นเมืองและแสดงความเป็นอื่นจากชาวอเมริกันเท่านั้น หากแต่ในฉบับแปลภาษาไทยยังปรากฏถ้อยคำเรียกชาวอเมริกันเองเพื่อสร้างความเป็นอื่นให้แก่ผู้อ่านที่เป็นชาวไทยอีกชั้นหนึ่งด้วย ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5

สถานการณ์: การบรรยายถึงสถานการณ์การอพยพย้ายถิ่นของชาวอเมริกัน ซึ่งมีผลต่อชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	"When <i>white settlers</i> come into a country, the Indians have to move on. The government is going to move these Indians farther west, any time now. That's why we're here, Laura. <i>White people</i> are going to settle all this country, and we get the best land because we get here first and take our pick. Now do you understand?" (Wilder, 1935/1971, pp. 236-237)
ฉบับแปลภาษาไทย	“เมื่อพวกฝรั่งเราอพยพมาถึงนี้แล้ว พวกอินเดียนแดงก็ต้องถอยไป รัฐบาลกำลังจะไล่พวกอินเดียนแดงให้ไปทางตะวันตกไกลๆ อยู่เร็วๆ นี้แล้ว ไม่วันใดก็วันหนึ่ง เพราะเหตุนี้เราจึงอพยพมาอยู่ที่นี่ยังไล่ละลอรา พวกฝรั่งกำลังจะมาตั้งหลักฐานบ้านเมืองกันเต็มไปหมดที่นี่

แหละ และเราก็ได้ที่ดินที่ดีที่สุดเพราะเรามาถึงที่นี่เป็นคนแรก เราเลือกได้ก่อน เอาละ เข้าใจหรือยังล่ะ?” (Wilder, 1970, p. 394)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า white people ไม่ได้ถูกแปลอย่างตรงตัวว่า คนขาว ดังเช่นที่ผู้แปลได้แปล คำว่า black man ว่าคนดำ แต่ได้ใช้การแปลโดยการเลือกสรรถ้อยคำเรียกเพื่อตีตรากลุ่ม white people ว่าพวกฝรั่ง คำว่า “ฝรั่ง” เป็นคำเรียกกลุ่มคนตามเชื้อชาติ (racial markers) อันเป็นการแสดงให้เห็นถึง ภาพลักษณ์ความเป็นอื่นที่แตกต่างจากทั้งความเป็นชนพื้นเมือง และความเป็นไทย (สำหรับผู้อ่าน) อย่างไรก็ตาม จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าปรากฏคำว่า white people จำนวน 2 ครั้ง แม้ว่าคำแปลภาษาไทยเป็นคำว่า พวกฝรั่งทั้ง 2 ครั้ง แต่การแปลครั้งแรก ผู้แปลได้ขยายคำว่าฝรั่งด้วยคำว่า “เรา” เพื่อสร้างการเข้าถึงและความ เข้าใจ “พวกฝรั่ง” ที่ต้องไล่พวกอินเดียนแดงออกไปจากพื้นที่ และในขณะเดียวกัน การที่ผู้แปลเห็นถึงความ จำเป็นที่ต้องใช้การขยายความอาจเป็นการตอกย้ำว่า ผู้แปลมีบทบาทอย่างยิ่งในการพยายามเล่าเรื่องเชื้อชาติที่ แบ่งแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างชาวอเมริกันและชนพื้นเมืองอเมริกัน

นอกจากการแปลโดยใช้ถ้อยคำเรียกเชื้อชาติแล้ว ในวรรณกรรมชุดดังกล่าวยังปรากฏการตีตราเชื้อ ชาติโดยการเปรียบเทียบผู้ถูกกล่าวถึงให้เป็นสิ่งอื่นที่ไม่ใช่มนุษย์อีกด้วย ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6

สถานการณ์: การกล่าวถึงชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	“We don’t want to wake up some night with a band of the screeching dev---” (Wilder, 1935/1971, p. 144)
ฉบับแปลภาษาไทย	“...เราไม่ต้องการตื่นขึ้นกลางดึกกลางคืน เพราะมีเสียงอึกทึกโหยหวนของเจ้าพวกผี..” (Wilder, 1970, p. 312)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเนื้อหาขณะที่ครอบครัวอิงกิลล์กล่าวถึงชนพื้นเมืองอเมริกัน อย่างไรก็ตามในต้นฉบับ ภาษาอังกฤษเองไม่ได้แสดงให้เห็นถึงการกล่าวคำใดคำหนึ่งจนจบคำ เนื่องจากเป็นฉากที่ตัวละครอีกตัว ได้ปรามไม่ให้พูดจนจบ จึงกล่าวเพียงคำว่า “dev---” แต่ฉบับแปลภาษาไทยได้แปลโดยเลือกสรรถ้อยคำเรียก เพื่อตีตราให้เป็นคำว่า “ผี..” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ในเชิงลบของชนพื้นเมืองอเมริกัน รวมถึงการ แบ่งแยกและความเป็นอื่นอย่างชัดเจน

นอกจากนั้น ยังปรากฏถึงการแปลโดยใช้กรอบการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราเมื่อกล่าวถึงชนพื้นเมือง อเมริกันว่ามีความแตกต่าง และมีความเป็นอื่นจากชาวอเมริกันผิวขาวอีกหลายแห่ง ดังเช่นตัวอย่างที่ 7

ตัวอย่างที่ 7

สถานการณ์: การกล่าวถึงชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	Pa promised that when they came to the West, Laura should see a papoose. (Wilder, 1935/1971, p. 6)
ฉบับแปลภาษาไทย	พ่อสัญญาว่า เมื่อไหร่ถึงภาคตะวันตกแล้ว ลอราจะได้เห็นตัว “ปาปูส” (Wilder, 1970, p. 191)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการบรรยายเรื่องเมื่อตัวละครเอกกล่าวถึงความคาดหวังของตนในการประสบพบ เจอกับชนพื้นเมืองอเมริกันเป็นครั้งแรก และได้กล่าวถึง papoose ซึ่งคำนี้เป็นคำที่ใช้เรียกเด็กชนพื้นเมือง

อเมริกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ในฉบับแปลภาษาไทยนักแปลได้ใช้วิธีการถ่ายเสียงและทับศัพท์ในการแปลคำคำนี้ว่า “ปาปูลิส” อย่างไรก็ดี นักแปลเองก็มีบทบาทอย่างยิ่งในการเน้นย้ำว่า ชนพื้นเมืองอเมริกันมีความแตกต่างจากชาวอเมริกันผิวขาว ผ่านการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราโดยเพิ่มคำลักษณนามว่า “ตัว” เข้าไปขยายคำว่า “ปาปูลิส” ทั้งนี้ คำว่า “ตัว” เป็น “คำใช้เรียกแทนคน สัตว์ และสิ่งของบางอย่าง” และ เป็นคำ “ลักษณนามใช้เรียกสัตว์และสิ่งของบางอย่าง” (Royal Institute Dictionary, 2011) ด้วยเหตุนี้ ผู้อ่านจึงอาจเกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่ตัวละครกำลังพูดถึงอาจไม่ใช่มนุษย์ และอาจเป็นสัตว์ป่า

นอกจากตัวอย่างข้างต้น ยังมีการแปลโดยใช้กรอบการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราว่าชนพื้นเมืองอเมริกันมีความเป็นอื่น และอาจมีสถานะเทียบเท่ากับสัตว์ ดังเช่น การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ว่า “มัน” ทั้งที่แปลมาจากคำว่า He หรือ They ในต้นฉบับภาษาอังกฤษ อาจอธิบายได้ว่า คำนี้เปิดโอกาสให้นักแปลเอาตัวเข้าไปแทรกในตัวบทเพื่อตีความให้เกิดความชัดเจนขึ้นในบทแปล เพราะสรรพนามบุรุษที่ 3 ในภาษาไทยมีการแบ่งแยกกลุ่ม (categorisation) อย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนความสุภาพหรือการดูถูกได้ การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ว่า “มัน” ในการกล่าวถึงชนพื้นเมืองอเมริกันปรากฏในหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบรรยายถึงภาพลักษณ์แง่ลบของชนพื้นเมืองอเมริกันที่ปรากฏในเรื่อง เช่น การขโมยของ (Wilder, 1970, p. 311) หรือ การบุกรุกบ้านของตัวละครหลัก (Wilder, 1970, p. 304) เป็นต้น

4) การวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่ง (Repositioning of participant)

การวางกรอบการแปลเพื่อประกอบสร้างเรื่องเล่า อาจเป็นการวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเรื่องเล่า โดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและลำดับการเล่าเรื่อง รวมไปถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในเนื้อหาของเรื่องเล่า ในการวางกรอบลักษณะนี้ นักแปลจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการเล่าเรื่อง เนื่องจากอาจส่งผลต่อทั้งเนื้อหา และการดำเนินเรื่องของตัวบทต้นฉบับ และอาจส่งผลไปถึงการตีความของผู้อ่านเรื่องเล่านั้นอีกด้วย ในการแปลวรรณกรรมชุด *Little House* เป็นภาษาไทยนั้น นักแปลได้ใช้การวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งเพื่อเสริมการเล่าเรื่องดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8

สถานการณ์: การบรรยายถึงสถานการณ์การอพยพย้ายถิ่นของชาวอเมริกัน ซึ่งมีผลต่อชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	Pa had word from a man in Washington that <i>the Indian Territory would be open to settlement soon.</i> (Wilder, 1935/1971, p. 47)
ฉบับแปลภาษาไทย	พ่อได้ข่าวมาจากคนที่อยู่ในกรุงวอชิงตันว่า <i>รัฐบาลจะเปิดดินแดนของพวกอินเดียนแดงแถบนี้</i> ออก ให้พวกที่อยู่จะอพยพเข้าไปตั้งหลักฐานบ้านช่องได้อยู่ในเร็วๆ นี้ (Wilder, 1970, p. 227)

จากตัวอย่างข้างต้น ตัวบทในต้นฉบับภาษาอังกฤษใช้การเล่าเรื่องแบบกรรมวาจก จึงไม่ได้ปรากฏว่าเป็นการกระทำของบุคคลใด แต่ในภาษาไทยมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เป็นรูปประโยคแบบกรรมตุวาทก เพราะรูปประโยคแบบกรรมวาจกไม่เป็นที่นิยมตามธรรมชาติของภาษาไทย และเนื่องด้วยสาเหตุที่ว่า นักแปลได้ปรับรูปประโยคให้อยู่ในลักษณะกรรมตุวาทก นักแปลจึงต้องมีการขยายความให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงการกระทำของตัวบทอย่างชัดเจน โดยส่วนที่เสริมเข้ามาเป็นการขยายความถึงหน้าที่ของรัฐบาลในการจัดการพื้นที่ของชาวอเมริกันให้ได้ตั้งถิ่นฐาน การเสริมความนี้เป็นมุมมองที่เอื้อแก่ความเข้าใจความเป็นจำเป็นในการสร้างชาติอเมริกัน และอาจสังเกตได้ว่า ผู้แปลเลือกที่จะใช้คำว่าเปิดดินแดนของพวกอินเดียนแดงแถบนี้ ออก เพื่อให้

เหมาะสมและเอื้อต่อภาพลักษณ์ ทำให้ไม่ปรากฏความหมายถึงการ “ไล่ที่” ออกมาอย่างชัดเจน จึงถือได้ว่าเป็นการวางกรอบการเล่าเรื่องโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่สามารถให้ผู้อ่านตีความถึงภาพลักษณ์ที่ดีของความเป็นอเมริกันใต้ การกระทำการแปลในลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของนักแปลในการช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่เอื้อแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างชัดเจน

นอกจากการวางกรอบการเล่าเรื่องโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งเพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ดีของรัฐบาลอเมริกันในตัวอย่างที่ 8 ตัวอย่างที่ 9 ก็แสดงให้เห็นถึงการวางกรอบการเล่าเรื่องโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งเพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ดี และความมูมานะของชาวอเมริกัน

ตัวอย่างที่ 9

สถานการณ์: การอพยพย้ายถิ่นของชาวอเมริกันมีผลให้ชนพื้นเมืองอเมริกันเรียกร้องให้ชาวอเมริกันออกจากพื้นที่ และมีข่าวว่ารัฐบาลจะสั่งการให้ชาวอเมริกันออกจากพื้นที่ของชนพื้นเมือง	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	“Oh, Charles, no!” Ma said. “Not when we have done so much.” Pa said he didn’t believe it. He said, “They always have let settlers keep <i>the land</i> . They’ll make the Indians move on again. Didn’t I get word straight from Washington that this country’s going to be opened for settlement any time now?” (Wilder, 1935/1971, pp. 272-273)
ฉบับแปลภาษาไทย	“โอ ชาร์ลส์ ไม่ไหวละ ถ้าอย่างนั้นละก็” แม่ร้อง “เราทุ่มเทมามากถึงอย่างนี้แล้ว” พ่อบอกว่าพ่อไม่เชื่อข่าวนี้ดอก พ่อพูดว่า “รัฐบาลเคยปล่อยให้พวกอพยพยึดที่ที่ทำมาหากินที่ไปลงแรงเอาไว้เสมอมา รัฐบาลจะต้องบอกให้พวกอินเดียแดงขยับขยายออกไปอีก ก็ฉันได้ทราบข่าวโดยตรงจากคนที่อชิงตันนี่นาว่าจะเปิดที่ดินแถบนี้ให้คนมาบุกเบิกตั้งบ้านตั้งเรือนอยู่ในเร็วๆ นี้แล้ว” (Wilder, 1970, p. 427)

บทสนทนาที่เป็นตัวอย่างข้างต้นเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การย้ายถิ่นฐานและตั้งถิ่นฐานของชาวอเมริกันในดินแดนของชนพื้นเมืองอเมริกัน ทำให้มีข่าวว่ารัฐบาลจะสั่งการให้ชาวอเมริกันย้ายออกจากพื้นที่นั้น ตัวละครที่เป็นแม่ได้อุทานแสดงความทุกข์ใจและความกังวลใจ ทั้งในต้นฉบับและฉบับแปลภาษาไทยแสดงให้เห็นถึงความทุ่มเทพยายามของชาวอเมริกัน อย่างไรก็ตาม จากบทสนทนาที่ตัวละครพ่อได้ตอบกับแม่ คำว่า “the land” ได้รับการแปลว่า “ที่ทำมาหากินที่ไปลงแรงเอาไว้เสมอมา” ซึ่งสังเกตได้ว่า มีการขยายเนื้อความของคำว่า “ที่ทำมาหากิน” ด้วย “ที่ไปลงแรงเอาไว้เสมอมา” ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและองค์ประกอบในเนื้อหาจากเรื่องเล่า โดยการนำใจความของคำพูดตัวละครแม่ที่ปรากฏก่อนหน้าว่า “เราทุ่มเทมามากถึงอย่างนี้แล้ว (แปลจาก ‘Not when we have done so much’)” มาเสริมและขยายคำว่า “ที่ทำมาหากิน” ตัวอย่างนี้จึงแสดงให้เห็นถึงบทบาทในการวางกรอบการเล่าเรื่องของนักแปลได้เป็นอย่างดีว่านักแปลสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งองค์ประกอบของเรื่องทั้งในระดับภายในประโยค และระดับที่เหนือกว่าประโยค การปรับเปลี่ยนตำแหน่งองค์ประกอบของเนื้อหาข้างต้นมีผลในการเน้นย้ำภาพลักษณ์ของชาวอเมริกันว่าเป็นผู้ที่มีความมูมานะและความพยายามในการใช้ชีวิตและตั้งรกราก

นอกจากตัวอย่างข้างต้นที่นำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีของชาวอเมริกันแล้ว การวางกรอบการแปลโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งยังปรากฏในการแปลในเหตุการณ์ที่กล่าวถึงชนพื้นเมืองอเมริกัน ดังตัวอย่างนี้

ตัวอย่างที่ 10

สถานการณ์: การกล่าวพาดพิงถึงชนพื้นเมืองอเมริกัน	
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	She jumped up and ran and shouted till Ma came to the door and said, “Dear me, Laura, must you yell like an Indian? <i>I declare</i> ,” Ma said, “if you girls aren’t getting to look like Indians! Can I never teach you to keep your sunbonnets on?” (Wilder, 1935/1971, p. 122)
ฉบับแปลภาษาไทย	[ลอรา] จึงมักจะกระโดด และวิ่งตะโกนไปจนกระทั่งแม่ออกมายืนที่ประตูและพูดว่า “ตายจริง ลอรา นี่จะร้องตะโกนให้เหมือนพวกอินเดียนแดงหรือยัง? <i>แม้ว่าไม่ซ้ำหน้าตา</i> ก็จะเหมือนอินเดียนแดงไปด้วยหรือ? นี่แม่มบอกให้ใส่หมวกเท่าไรๆ ก็ไม่ค่อยจะยอมใส่กันเสียเลยละ” (Wilder, 1970, p. 292)

เนื้อหาข้างต้นเป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครแม่กำลังตำหนิลูกๆ ที่เล่นชน และทำตัว “เหมือนพวกอินเดียนแดง” ทั้งต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทยได้สื่อความหมายที่คล้ายคลึงกัน คือการแสดง ความไม่พอใจที่ลูกๆ ทำกิจกรรมกับชนพื้นเมืองอเมริกัน อย่างไรก็ตาม ด้วบทแปลในภาษาไทยเป็นการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของเนื้อหาที่ทำให้ประโยคดังกล่าวมีลักษณะเป็นการตำหนิมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในข้อความที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยว่า “แม้ว่าไม่ซ้ำหน้าตา ก็จะเหมือนอินเดียนแดงไปด้วยหรือ” โดยแปลจาก “if you girls aren’t getting to look like Indians!” (นักแปลได้รวมความจากบทสนทนาหน้าของตัวละครแม่เข้ามาและแปลออกมาเป็นประโยคเดียวจากสองประโยค) ข้อความในส่วนหลัง “... I declare, ... if you girls aren’t getting to look like Indians!” มีความหมายบ่งบอกถึงความประหลาดใจ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “I declare”) จึงให้ความหมายเพียงการอุทานด้วยความรำคาญใจของตัวละครที่เป็นแม่เท่านั้น ไม่ได้มีความหมายไปถึงการตำหนิแกมขู่ตัวละครลูกๆ หากทำกริยาเหมือนชนพื้นเมือง รูปลักษณะก็จะเหมือนชนพื้นเมืองไปด้วย จากตัวอย่างนี้จึงจะเห็นได้ว่า การวางกรอบการเล่าเรื่องโดยปรับเปลี่ยนตำแหน่งสามารถส่งผลให้ผู้อ่านรู้สึกกลัว ไม่อยากปฏิบัติตัวเช่นเดียวกับชนพื้นเมืองอเมริกัน และเกิดความรู้สึกแค้นกลับกับชนพื้นเมืองอเมริกัน และนักแปลในฐานะผู้กระทำการแปลจึงมีบทบาทและอำนาจอย่างยิ่งในการวางกรอบและการประกอบสร้างเรื่องเล่า

อภิปรายผลการวิจัย

การเดินทางข้ามพรมแดนทางภาษาของวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* แสดงให้เห็นถึงเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันในฐานะความเป็นอื่นของคนไทยในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับการคัดเลือกและการตัดสินใจแปลเพื่อเผยแพร่วรรณกรรมเรื่องดังกล่าว และระดับการเลือกใช้ภาษาในการแปลวรรณกรรมชุดนี้เป็นภาษาไทยเพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยได้อ่าน จากการศึกษาและวิเคราะห์คำนำนักแปลซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวบทแวดล้อมของบทแปล นักแปลได้แถลงอย่างชัดเจนถึงจุดประสงค์ในการแปลวรรณกรรมเยาวชนชุดนี้เป็นภาษาไทยว่าเป็นการแปลเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้าใจถึงการใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ และเรียนรู้การสร้างชาติบ้านเมืองของชาวอเมริกันก่อนที่จะ “เจริญรุ่งเรืองจนเป็นประเทศมหาอำนาจดังในปัจจุบันนี้” (Sukhontharot, 1970, translator’s preface)” คำนำฉบับแปลจึงได้สะท้อนอย่างชัดเจนถึงการวางกรอบการเล่าเรื่องผ่านการแปลโดยปัจจัยเวลาและสถานที่ ซึ่งเป็นการวางกรอบในระดับมหัพภาค และยังสะท้อนถึงการกระทำการแปลของนักแปลในการถ่ายทอดภาษาในระดับจุลภาค การกระทำการแปลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของนักแปลที่ปรากฏในคำนำนักแปลด้านการเล่าเรื่องความเป็นอเมริกัน โดยตัวบทแปลสะท้อนให้เห็นถึงการวางกรอบการเล่าเรื่องเชื้อชาติอเมริกันดีเป็นอย่างดี และพร้อมกันนั้นตัวบทแปลยัง

สะท้อนให้เห็นถึงการเล่าเรื่องเชื้อชาติชนพื้นเมืองอเมริกันอีกด้วย ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจึงขออภิปรายผลการวิจัยออกเป็น 2 ระดับ คือการประกอบสร้างเรื่องเล่าระดับมหัพภาค และระดับจุลภาค

การประกอบสร้างเรื่องเล่าระดับมหัพภาค

ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อก่อนหน้านี้ว่า ช่วงเวลาที่วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้เข้ามาในประเทศไทย (พ.ศ. 2507) เป็นช่วงเวลาระหว่างที่อาจเรียกได้ว่าเป็น “ยุคสมัยอเมริกัน ในประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่” (พ.ศ. 2501 – พ.ศ. 2516) เนื่องจากมีอิทธิพลของอเมริกันเข้ามาในประเทศไทยจากหลายแหล่งและหลายช่องทาง ทำให้สังคมไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน (Anderson, 2010, p. 14) อิทธิพลของสหรัฐฯ ในยุคดังกล่าวเข้ามาจากหลายทิศทางทั้งยังมีบทบาทต่อนโยบายที่เกิดขึ้นโดยรัฐบาลไทยเองด้วย เช่น นโยบายการพัฒนาชนบท นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย และนโยบายของรัฐบาลไทยประกอบกับการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชนของสหรัฐฯ ที่ส่งเสริมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาไทยได้ศึกษาต่อในสหรัฐฯ แทนที่จะไปศึกษาต่อในภูมิภาคยุโรปตามรูปแบบการศึกษาของเยาวชนชาวไทยในยุคก่อนหน้านี้ องค์ประกอบต่างๆ ข้างต้นได้ส่งผลให้เยาวชนที่เติบโตในช่วงดังกล่าวได้รับอิทธิพลอเมริกันอย่างมาก (Anderson, 2010, pp. 15-17) การเดินทางข้ามพรมแดนเข้ามาของอิทธิพลอเมริกันนี้ มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทยในยุคต่อมาอย่างปฏิเสธไม่ได้ อิทธิพลของอเมริกันดังกล่าวเดินทางข้ามพรมแดนได้หลายช่องทาง รวมถึงการเดินทางข้ามพรมแดนผ่านวรรณกรรมเยาวชนแปล แม้ว่ากระแสแนวคิด มุมมองโลก ภาพลักษณ์ของสังคมวัฒนธรรมนั้นๆ ผ่านวรรณกรรมเยาวชนแปลอาจเป็นเพียงผลพลอยได้ของการกระจายอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาอย่างถูกที่ถูกเวลาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองก็ตาม แต่การเข้ามาของวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* มีบทบาทสำคัญในการสร้างอิทธิพลอเมริกันผ่านเรื่องเล่าความเป็นอเมริกัน และความเป็นชนพื้นเมืองต่อเยาวชนในยุค นั้น และยังมีผลในยุคต่อมาในรูปแบบของหนังสือนอกเวลาอีกด้วย ทั้งนี้ การแปลวรรณกรรมเยาวชนเป็นการส่งผ่านข้อมูลและปลูกฝังความคิดลักษณะใดลักษณะหนึ่ง รวมถึงมุมมองต่อโลกผ่านวรรณกรรมผู้อ่านที่เป็นเด็กจากนักเขียนผ่านนักแปลซึ่งมีหน้าที่ในการรับผิดชอบต่อปลูกฝังความรู้ ความคิด และค่านิยมต่างๆ ให้กับผู้อ่านที่เป็นเยาวชนในภาษาปลายทาง การปลูกฝังแนวคิดเหล่านี้จากผู้ใหญ่สู่เยาวชนสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจที่ไม่สมมาตรกันระหว่างนักเขียนต้นฉบับ นักแปลผู้เป็นสะพานระหว่างภาษา และนักอ่านในภาษาปลายทาง (Lathey, 2016, p. 2)

ทั้งนี้ การเข้ามาของอิทธิพลอเมริกันครั้งนี้ไม่ใช่การเข้ามาเป็นครั้งแรก ชาวสยามได้เคยประสบกับอิทธิพลจากอเมริกันอย่างแพร่หลายแล้วราวช่วงสมัยรัชกาลที่ 3 ที่มีขงจื้อชาวอเมริกันเข้ามาเผยแผ่ศาสนา วิชาการและความรู้ด้านต่างๆ ผ่านหนังสือจดหมายเหตุหรือ Bangkok Recorder (Aphornsuvan, 2004) แต่ในยุคดังกล่าวชาวสยามได้เผชิญหน้ากับชาวอเมริกันเพียงกลุ่มเล็กเท่านั้น ต่างจากยุคที่ Anderson (2010) เรียกว่ายุคอเมริกัน (ช่วง พ.ศ. 2501 – พ.ศ. 2516) ซึ่งเป็นการเผชิญหน้ากับชาวอเมริกันจำนวนมากกว่าที่แล้ มาผ่านการเข้ามาของทหารอเมริกันจึงเป็นยุคที่คำว่า “ฝรั่ง” ได้รับการให้ความหมายที่แปลกไปจากเดิม เนื่องจากการเผชิญหน้าในครั้งนั้นนอกจากจะเป็นการเผชิญหน้าระหว่างชาวไทยกับชาวอเมริกันโดยตรง แต่ทหารอเมริกันยังทิ้งร่องรอยความเป็นอเมริกันในรูปแบบของลูกครึ่ง (ไทย-อเมริกัน) ไว้เป็นจำนวนมากอีกด้วย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์มีส่วนช่วยในการให้ความหมายความเป็นสมัยใหม่ของความเป็นไทย (Kitiarsa, 2010; Anderson, 2010, pp. 19-20) องค์ประกอบหลากหลายที่เกิดขึ้นและดำเนินอยู่ในยุคอเมริกันนอกจากจะส่งผลให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างชาวไทยและชาวอเมริกันในรูปแบบต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว ยังส่งผลต่อวิถีชีวิต และความคิดความอ่านของชาวไทยรุ่นใหม่ในยุคต่อมา (Anderson, 2010, pp. 19-21)

การประกอบสร้างเรื่องเล่าระดับจุลภาค

ในระดับตัวบทแปล เรื่องเล่าเชื้อชาติที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน *Little House* ผ่านการแปลสามารถมองได้จากสองแง่มุม กล่าวคือ เป็นเรื่องเล่าเชื้อชาติอเมริกัน คู่ขนานไปกับเรื่องเล่าเชื้อชาติชนพื้นเมืองอเมริกัน ตัวอย่างสำนวนแปลที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ผู้แปลได้วางกรอบการเล่าเรื่องเชื้อชาติไว้ในหลายแง่มุม

การปรับใช้ข้อมูลคัดสรรในการแปลวรรณกรรมชุดนี้เป็นการแปลโดยอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมหรือละไม่แปลข้อมูลบางส่วน สำหรับการเล่าเรื่องโดยการวางกรอบการปรับใช้ข้อมูลคัดสรรนี้ การเล่าเรื่องเชื้อชาติอเมริกันจะเป็นไปในทางให้ความรู้โดยการแสดงให้เห็นถึงภาพที่ดีของชนชาติอเมริกัน ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลที่นักแปลได้ให้ไว้ในคำนำผู้แปล อย่างไรก็ตาม เมื่อเรื่องราวได้ดำเนินมาถึงการพบกันระหว่างกลุ่มตัวละครหลักของเรื่อง และชนพื้นเมืองอเมริกัน การเล่าเรื่องถึงชนพื้นเมืองอเมริกันในต้นฉบับภาษาอังกฤษได้ส่งสะท้อนให้ผู้อ่านได้รับทราบถึงแง่มุมที่ชวนสงสัย และไม่เป็นมิตรของชนพื้นเมืองเท่าใดนัก ในขณะที่เดียวกัน การเล่าเรื่องชนพื้นเมืองอเมริกันของฉบับแปลภาษาไทยก็สามารถเกิดกลิ่นอายของความไม่เป็นมิตรที่ปรากฏในเรื่องเล่าชนพื้นเมืองได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีการเพิ่มเติมข้อมูลเพื่อเน้นย้ำถึงความไม่เป็นมิตรของชนพื้นเมืองอเมริกันที่กลุ่มตัวละครหลักของเรื่องได้ไปประสบพบเจอ การเพิ่มเติมข้อมูลเรื่องเชื้อชาติเพื่อเล่าเรื่องและบรรยายลักษณะที่อาจไม่เป็นมิตรของชนชาติใดชนชาติหนึ่งในลักษณะนี้สอดคล้องกับสิ่งที่ Fernández López (2000) ได้ตั้งข้อสังเกตถึงการแปลที่ปรากฏเรื่องเล่าเชื้อชาติเป็นภาษาสเปน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องเล่าเชื้อชาติที่ใช้การวางกรอบการปรับใช้ข้อมูลคัดสรรเป็นเหมือนแบบแผน (pattern) การเล่าเรื่องในการแปลวรรณกรรมเยาวชน (Baker, 2006, p. 115)

ในการวางกรอบการแปลโดยการเลือกสรรถ้อยคำเรียกเพื่อตีตราส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตราความเป็นอื่นของทั้งเชื้อชาติอเมริกันซึ่งเป็นคนขาว และชนพื้นเมืองอเมริกัน จากตัวอย่างในส่วนที่แล้วจะเห็นได้ว่าทั้งในต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทยเป็นไปในทางเดียวกันคือได้ระบุการแบ่งแยกเชื้อชาติอย่างชัดเจนระหว่างชาวอเมริกันและชนพื้นเมืองอเมริกัน อย่างไรก็ตาม ในฉบับแปลภาษาไทยถ้อยคำที่ปรากฏในฉบับแปลได้เน้นย้ำถึงความเป็นอื่นที่มีต่อผู้อ่านที่เป็นชาวไทยอย่างยิ่ง เช่น การเลือกใช้คำว่าฝรั่งในการแปลคำว่า white people และการแปลคำว่า แขนกดำนิโกร ในการแปลคำว่า black people เป็นต้น คำเรียกกลุ่มคนตามเชื้อชาติ (racial markers) เช่นนี้ ล้วนเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอื่นที่แตกต่างจากความเป็นไทย

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าคำเรียกกลุ่มคนตามเชื้อชาติในลักษณะนี้มักจะใช้ในภาษาพูด ไม่ได้ใช้ในภาษาทางการ มีขึ้นเพื่อแบ่งแยกเชื้อชาติของคน ซึ่งคำเรียกเชื้อชาติที่จัดว่าอยู่ในกลุ่มนี้มีนัยยะแฝงอยู่ เช่น ความเคลือบแคลงใจต่อเชื้อชาตินั้นๆ หรือแม้กระทั่งการดูถูกเหยียดหยามและล้อเลียนเชื้อชาตินั้นๆ (Kitiarsa, 2010) ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าคำว่า “แขก” ในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน มีความหมายถึงคนเชื้อชาติเอเชียกลางและตะวันออกกลาง แต่ไม่ได้หมายรวมถึงกลุ่มคนที่มีผิวดำแล้ว อย่างไรก็ตามเนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้มีลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะสีผิวที่แตกต่างกับผู้อ่านชาวไทยเป็นอย่างมากจึงเป็นคำตีตราที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอื่นที่ปรากฏในบทแปล นอกจากนี้ คำว่า “นิโกร” ยังไม่เป็นที่นิยมใช้ในบริบทของสังคมไทยปัจจุบันแล้วอีกด้วย เนื่องจากมีส่วนในการสร้างอคติทางชาติพันธุ์

การวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งเป็นการปรับบทแปลทั้งในระดับประโยค และในระดับที่สูงกว่าประโยค การปรับใช้การวางกรอบโดยการปรับเปลี่ยนตำแหน่ง ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่ส่งผลถึงลำดับการเล่าเรื่อง และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านเนื้อหาของเรื่องเล่า ทำให้สารที่สื่อออกไปฉบับแปลมีความแตกต่างหรือคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ จากตัวอย่างที่นำเสนอในส่วนที่แล้วจะเห็นได้ว่าการวางกรอบ

ในลักษณะนี้ได้ถูกใช้เพื่อส่งเสริมการเล่าเรื่องให้เห็นถึงภาระและหน้าที่ของชนชาติอเมริกัน สามารถถือได้ว่าเป็นการเอื้อภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่เรื่องเล่าที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนชุดดังกล่าว และการปรับเปลี่ยนตำแหน่งองค์ประกอบด้านเนื้อหาในการแปลของเรื่องเล่ายังส่งผลต่ออารมณ์ที่จะสื่อถึงเรื่องเล่าภาพลักษณ์ของชนพื้นเมืองอเมริกันอันมีความแตกต่างจากข้อความในต้นฉบับอีกด้วย

การวางกรอบเรื่องเล่าในการแปลตั้งแต่ระดับมหัพภาค กล่าวคือการเลือกสรรวรรณกรรมเยาวชนชุด *Little House* เพื่อแปลเป็นภาษาไทย ที่สอดคล้องกับบริบทด้านเวลาทางประวัติศาสตร์ที่อิทธิพลอเมริกันเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศไทย ตลอดจนการวางกรอบเรื่องเล่าในการแปลระดับจุลภาคในการปรับใช้ข้อมูลคัดสรร การเลือกสรรถ้อยคำเพื่อตีตรา และการปรับเปลี่ยนตำแหน่งแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้กระทำการแปลในการเน้นย้ำ ซ่อนเร้น หรือปรับเปลี่ยนแง่มุมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าล้วนเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอื่นที่แตกต่างจากความเป็นไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำตีตราเชื้อชาติ นักแปลในฐานะผู้กระทำการแปลได้สร้างเรื่องเล่าความเป็นอื่นใน 2 ระดับ ระดับแรกคือเรื่องเล่าความเป็นอื่นระหว่างความเป็นอเมริกันกับชนพื้นเมืองอเมริกันตามเนื้อเรื่องต้นฉบับ และระดับที่สอง คือเรื่องเล่าความเป็นอื่นระหว่างความเป็นอเมริกันกับผู้อ่านที่เป็นชาวไทยผ่านการเลือกใช้ถ้อยคำและกรอบการเล่าเรื่องอื่นๆ

การกระทำการแปลของนักแปลในการเล่าเรื่องความเป็นอเมริกัน และความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกัน ในฐานะ “ความเป็น(คน)อื่น” สอดคล้องกับอิทธิพลอเมริกันในฐานะอำนาจละมุนที่คืบคลานเข้ามาในดินแดนประเทศไทยในช่วงเวลาที่วรรณกรรมเยาวชนเล่มดังกล่าวได้รับการแปลและตีพิมพ์เป็นภาษาไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2507 ด้วยเหตุนี้ นักแปลหรือผู้กระทำการแปลไม่ได้เป็นผู้กระทำการที่มีลักษณะนิ่งเฉย มีหน้าที่เพียงเพื่อถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งเท่านั้น หากแต่มีบทบาทอย่างยิ่งในกระบวนการเล่าเรื่องข้ามพรมแดนของเรื่องเล่าที่เคยถูกจำกัดอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ทั้งนี้ วรรณกรรมเยาวชนในฉบับแปลภาษาไทยชุดนี้ยังได้รับการตีพิมพ์ซ้ำหลายครั้งผ่านหลายสำนักพิมพ์ (สำนักงานแปลของสุคนธ์ธรรมสันต์ได้รับการตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์รวมสาส์น และแพรวเยาวชน) นอกจากนี้วรรณกรรมเยาวชนชุดนี้ ยังได้รับการบรรจุให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อหนังสืออ่านนอกเวลาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงสามารถกล่าวได้ว่าผู้กระทำการแปล นอกจากจะมีบทบาทในการประกอบสร้างเรื่องเล่าข้ามพรมแดนพื้นที่ทางกายภาพแล้ว ยังมีบทบาทในการประกอบสร้างเรื่องเล่าข้ามพรมแดนด้านเวลาอีกด้วย

สรุป

เรื่องเล่าความเป็นอเมริกันและความเป็นชนพื้นเมืองอเมริกันที่ปรากฏในวรรณกรรมชุด *Little House* ถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านการเล่าเรื่อง น้ำเสียง ภาษาและการแปลที่ใช้ในการบรรยายลักษณะของกลุ่มคนเหล่านั้น ผู้กระทำการแปลมีบทบาทอย่างยิ่งในการเล่าเรื่อง ถ่ายทอด และนำเสนอออกมาเป็นภาษาปลายทาง การเล่าเรื่องผ่านการแปลมีบทบาทอย่างยิ่งในการกระตุ้น ปลุกฝัง ชับเคลื่อน และชี้นำแนวคิดและมุมมองที่ผู้เขียนพยายามถ่ายทอด โดยนักแปลและผู้กระทำการแปลที่ได้รับทอดมาผ่านการเลือกสรรวิธีการเล่าเรื่องและการนำเสนอเรื่องเล่าความเป็นอเมริกัน ซึ่งถือได้ว่ามีความเป็น(คน)อื่นที่เป็นตะวันตกสู่สายตาเยาวชนไทยในช่วงเวลาที่ถือได้ว่าเป็น “ยุคสมัยอเมริกัน” ในประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่ การประกอบสร้างและการเล่าเรื่องความเป็นอเมริกัน ในฐานะความเป็น(คน)อื่นที่เป็นตะวันตกมีความแตกต่าง และถือได้ว่ามีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับเรื่องเล่าความเป็น(คน)อื่นที่นำเสนอการเล่าเรื่องของกลุ่มชนพื้นเมืองอเมริกัน และชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกา ที่มีรูปลักษณ์และสีผิวที่แตกต่างจากชาวอเมริกันผิวขาว เรื่องเล่า “ความเป็น(คน)อื่น” ในกลุ่มหลังนี้ ถูกนำเสนอโดยการผลักให้เป็นอื่น และการทำให้แปลกแยก เรื่องเล่าดังกล่าวอาจถือได้ว่าเป็นการ

สร้างอคติทางชาติพันธุ์ การเล่าเรื่องที่แตกต่างกันควบคู่กันไปทำหน้าที่เป็นแรงเสริมในการประกอบสร้างเรื่องเล่าความเป็นอเมริกันว่า นอกจากจะมีความมูมานะ อดทน และบากบั่นต่อการสร้างชาติแล้ว ยังเป็นผู้นำแห่งความสำเร็จในการสร้างชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองและเป็นเครื่องหมายของความเป็นสมัยใหม่อีกด้วย ทั้งนี้ประเด็นต่างๆ ข้างต้นนอกจากจะได้รับการถ่ายทอดจากผู้เขียนในภาษาต้นทางแล้ว ยังได้รับการเน้นย้ำจากผู้แปลผ่านการเล่าเรื่องอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- Anderson, B. (2010). Bot nam [Preface]. In B. Anderson. (Ed.), *Nai krachok: wannakam lae kanmueang sayam yuk amerikan* [In the mirror: literature and politics in Siam in the American Era] (A. Arunwong, & P. Phongwanan, Trans.) (pp. 1-85). Bangkok: Aan.
- Aphornsuvan, T. (2004). Ratcha kan thi 5 kap amerika lae filipin sayam kap mueang yunaititthet: kamnoet khong latthi buraphakhadisueksa baeb amerikan [King Rama V and America and the Philippines Siam and United States: the origin of American-styled Orientalism]. In C. Kasetsiri, & O. Thipphimon (Eds.), *Ratcha kan thi 5: sayam kap usakhane lae chomphuthawip* [King Rama V: Siam and Southeast Asia and Jambudvīpa]. Bangkok: Foundation of the Promotion of Social Sciences and Humanities Textbooks Project.
- Ashcroft, B., & Ahluwalia, D. P. S. (2009). *Edward Said* (2nd ed.). London: Routledge.
- Ashcroft, B., Griffiths, G., & Tiffin, H. (2013). *Postcolonial studies: the key concepts* (3rd ed.). London: Routledge.
- Baker, M. (2006). *Translation and conflict: a narrative account*. London: Routledge.
- Boonyakiat, C. (2010). Watthanatham kap prachathippatai: kanriakrong khwam thaothiam thang wattanatham khong amerikan Indian [Culture and democracy: the requisition of cultural equality from the American Indians]. *King Prajadhipok's Institute Journal*, 8(2), 1-21.
- British Broadcasting Corporation. (2018, June 25). Laura Ingalls Wilder removed from book award over racist language. *British Broadcasting Corporation*. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-44604844>
- Charoensin-o-larn, C. (2002). *Sanyawitthaya khongsang niyom lang khongsang niyom kap kan sueksa ratthasat* [Semiology, structuralism, poststructuralism and the study of political science]. Bangkok: Wiphasa.
- Culture Surveillance Bureau, Ministry of Culture of Thailand. (2014). *Wannakam hasiprueang thi tong an kon to* [Fifty literature to read before growing up]. Bangkok: Amarin printing and publishing.
- Fernández López, M. (2000). Translation studies in contemporary children's literature: a comparison of intercultural ideological factors. *Children's literature association quarterly*, 25(1), 29–37.
- Flynn, M. (2018, June 25). Laura Ingalls Wilder's name stripped from children's book award over 'Little House' depictions of Native Americans. *Washington Post*. Retrieved from https://www.washingtonpost.com/news/morning-mix/wp/2018/06/25/laura-ingalls-wilders-name-stripped-from-childrens-book-award-over-little-house-depictions-of-native-americans/?utm_term=.c1a478be1d93

- Goffman, E. (1974/1986). *Frame analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Boston: Northeastern University Press.
- Goffman, E. (1981). *Forms of talk*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Harding, S. A. (2011). Translation and the circulation of competing narratives from the wars in Chechnya: A case study from the 2004 Beslan hostage disaster. *Meta*, 56(1), 42-62.
- Harding, S. A. (2012). "How do I apply narrative theory?": Socio-narrative theory in translation studies. *Target*, 24(2), 286-309.
- Kitiarsa, P. (2010). An ambiguous intimacy: Farang as Siamese occidentalism. In P. A. Jackson, & R. V. Harrison (Eds.), *The ambiguous allure of the West: Traces of the colonial in Thailand* (pp. 57-74). Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Lathey, G. (2016). *Translating children's literature*. Oxon: Routledge.
- Lefebvre, B. (2013). Our home on native land: adapting and readapting Laura Ingalls Wilder's *Little House on the Prairie*. In B. Lefebvre. (Ed.), *Textual transformations in children's literature: adaptations, translations, reconsiderations* (pp.175-196). Oxon: Routledge.
- Los Angeles Times. (2007, April 27). 75 years later, there's still devotion to 'Little House'. *Los Angeles Times*. Retrieved from <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2007-apr-27-et-littlehouse27-story.html>
- Miller, J. E. (2008). *Laura Ingalls Wilder and Rose Wilder Lane: Authorship, place, time, and culture*. Columbia: University of Missouri Press.
- Royal Institute Dictionary. (2011). Tua [A Thai classifier]. In *Photchananukrom chabap ratchabandittayasathan pho so 2554* [Royal Institute Dictionary 2011]. Retrieved February 1, 2021 from <https://dictionary.orst.go.th/>
- Samaphutthi, K. (2014). *Kan plae nai krabuankan sang rueang lao khong khao het kan khwam mai sangop changwat chai daen phak tai nai nangsue phim bang kok phot* [Translation and narrative construction in Southern insurgency news of the Bangkok Post] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Sukhontharot. (1970). Khamnam khong phuplae [Translator's preface]. In Wilder, L. *Banlek nai payai banlek nai thungkwang* [Little House in the Big Woods Little House on the Prairie] (Sukhontharot, Trans.) (8th ed.). Bangkok: Ruamsan.
- Wilder, L. (1932/1971). *Little House in the Big Woods*. New York: Harper & Bros.
- Wilder, L. (1935/1971). *Little House on the Prairie*. New York: Harper & Bros.
- Wilder, L. (1970). *Banlek nai payai banlek nai thungkwang* [Little House in the Big Woods Little House on the Prairie] (Sukhontharot, Trans.) (8th ed.). Bangkok: Ruamsan.